

Tisztelt Ünneplő Közösség!

Tisztelettel és szeretettel üdvözlöm a megjelenteket. Mindenekelőtt hangsúlyozom, hogy nem szakmai értekezéssel készültem a mai megnyitóra, hiszen arra nem vagyok alkalmas. Ahogy Önök, én is csak egy festészetet (is) kedvelő ember vagyok.

Ma, április 11-én, a Költészet Napján kerül megnyitásra a már harmadik „Óvári kiállítás” Rétság városában, és ez a nap alkalmat adhat arra is, hogy az alkotók sorsának, alkotási folyamatának, és módjának hasonlóságára gondoljunk. Mert azonos célok, azonos elképzelések vezetnek az írói kezethez is, és az ecsetet vezető mozdulatokat is, csak az eszközökben van különbség. Átlényegít a művész, a látszólag hétköznapi teszt alkotása tárgyává, és ezzel ünnepivé alakítja annak értékeit. Hétköznapijainkban ugyanis a látszat ellenére nagyon sok az ünnepi elem, az ünnepi cselekedet. Ünnepek lehet például a gyerekek, az unokák játékának szemlélése, főképp akkor, ha a külvilág zajai minduntalan el akarják nyomni az egyszerű, csengő kacagásokat, örömeiket. De ünnepi pillanat lehet a természetbe való belefeledkezés, egy tájrészlet, egy „tereptárgy”, egy vízpart szemlélése, vagy egy, a tájban élő állat, növény mozdulása. Minderre azért is utalok, mert meglátásom szerint Óvári János kitartóan, következetesen ezeket az imént említett értékeket, fogalmakat keresi, jeleníti meg képein. A régi, nagy klasszikusokhoz hasonlóan a művészet tárgyáról neki is a természetábrázolás és az emberábrázolás fontossága jut az eszébe. Amikor manapság a közhangulat egyre sötétebb, Ő egyre világosabb képeket fest, egyre tisztább színeket használ vásznain, tábláin. És egyre több képén szerepel az emberi alak, abból is az embergyerek, az emberi, gyermeki mozdulat, cselekvés. Tudatosan alkalmazza ezt a festői fogást, reményt és lehetőséget adva képei szemlélőinek, témái megértőinek a mentális megtisztulásra, a fontos dolgok észrevételére, a katarziszra, és arra a felismerésre, hogy a már évszázadok alatt megpróbált értékeket kellene becsülnünk, azokhoz kellene szabnunk önmagunkat, mert az a megpróbált mindenség, és nem a mostanában egyre jobban felerősödő szirénhangokra kellene hallgatnunk a művészetekben sem. Hogy a földön járjunk mindig, erre figyelmeztet egy-egy „otthagyott” számtábla, közlekedési jelzőtábla, vagy látszólag elhanyagolható, vagy épp nem odaillőnek tetsző részlet képre festésével. Óvári János érzelmes művészember, olyan, aki szeretné, ha találkozna velünk az általa, és az önmagának kijelölt úton. Reméli, hogy nem csak egyedül kell járnia azon, hogy szembetalálkozunk majd vele, s a világhírókhoz illően egymásra köszönünk, megsüvegeljük a másikat, és egymás személyiségétől valamennyire feltöltődve, terhünket könnyebbnek érezve megyünk majd tovább.

Óvári János harmadik kiállítása ez immár Rétságon, s mégis él benne némi bizonytalanság a képek fogadtatásával kapcsolatban. Hogy nem sok-e, hogy kell-e az évenkénti bemutatkozás, hogy jók-e a képek, hogy mit is hozzon el bemutatni, hogy mások is úgy látják-e a mai kort, a világot ma, ahogyan Ő? És bizonyos szemszögből nézve, ez a bizonytalanság jó és művészi szempontból is továbblendítő! János épp egy ilyen változás kellős közepén enged betekintést legújabb gondolataiba. Mivel tudom, hogy János sokat alkot, s alkotásaival egyre tudatosabb, színeivel, formáival, mondanivalójával egyre letisztultabb, ezek az évenkénti kiállítások nagyon jó alkalmak arra, hogy visszajelzéseket is kapjon útjának helyességéről. Egy művésznek kellenek a visszajelzések, legyenek azok akár segítő szakmai, vagy kemény kritikai hangok, vagy csak a rácsodálkozás, a megértés, az elfogadás hangjai a nézőktől. Azt gondolom, az előző kiállításra visszaemlékezve, s az akkor látott képeket a maiakkal összehasonlítva, hogy Jánosnak jót tesznek az évek. Érlelődik, akár egy aszúbor. Érlelődik benne, leülepszik benne a gondolat, s festészetének kiteljesedéséhez, annak kifejezéséhez egyre jobb eszközöket talál. Eltűnt belőle a tavaly még egyes képein látható direkt beleszólási, kibeszélési, a szemlélő gondolatait valamilyen irányba irányító vágy. Manapság inkább egy jobban kidolgozott részlettel, egy tökéletesebbnek látszó alakkal, egy egyszerű cselekvés megfestésével jelzi a gondolatát, s huncutul, csendesen vezet rá bennünket is az általa felfedezett gondolatok megértésére. Nézzünk csak rá a már-már angyalira kidolgozott fürdőző kislányokra, légiesen lebegő alakjukra, s azonnal ugyanarra asszociálunk: A környezet keménysége, néhol ridegsége, vagy jellegtelensége fölé lehet emelkedni... ha gyermeki módon szemlélődünk világunkban. Ha örülünk, ha a pozitív dolgokat keressük, ha meglátjuk mindenekben azt, és csakis azt, ami arra érdemes, hogy meglássuk! A többi nem fontos!

Akár egy jól felépített, szakmailag „megcsinált” vers, olyan a jól megfestett kép is. Vannak benne egyszerű, ám a téma fontosságának kibontásában mégis szerepet játszó részletek, ám ízét, zamatát mégis egy-egy hasonlat, alliteráció, metafora adja. Képek esetében ezt a részletek kidolgozottsága, a színek, az alakok, a térábrázolás jelenti. És János képei jól „megcsináltak”. Az ösztönösségét, meglátásait felülbírálván tudatos alkotó Ő.

Első szavaimban a művészi sorsok, a művészetek hasonlóságát említettem. Visszatérve erre a gondolatra, azt kell mondanom, Óvári Jánost társának érezhetik a más művészeti ágakat művelő alkotók, így én is. Ám, főképp az irodalom testvérének tartom én a festészetet. Hiszen a festményeken is egy-egy történetet „olvashatunk” átalakítva, szublimáltan, akár egy versben, egy novellában. És ezek a történetek akár minden szemlélőnek mást és mást is jelenthetnek. Az „akarta a fene” aranyjánosi megjegyzést Óvári János is megtehetné, amikor magyarázni kezdi valaki egy képét, épp ezért az én megközelítésem is János képeiről vagylagos, csak a lehetséges nézetek,

megközelítések egyike. Mindezek ellenére javaslom Önöknek, bátorítom Önöket, hogy álmadják bele a megnézett képbe a saját történetüket, azokon lássák meg saját magukat, vegyék észre, hogy az Önök gyerekei, unokái is ugyanolyan angyali, tiszta teremtések, és, hogy az Önök lába alatt is ugyanaz az út hajlik!! Még, ha ez az út messze is került az egykori, gyermeki úttól. Vegyék észre, hogy ideleln az életünk minősége csakis tőlünk, emberektől függ!! (No, meg tántán a fejfebvalótól!)

Szertenézve a képek között örömmel konstátálom, hogy Óvári János sokat dolgozik, sokat alkot! Annyit, hogy akár évente új anyaggal jelentkezhét. Kívánok Jánosnak további hatalmas alkotókedvet, erőt és egészséget, családjában és a festészetben sok örömet. A témáiról meg úgyis gondoskodik a világ!

Óvári János festőművész 2008. évi rétsági kiállítását ezennel megnyitom. Tájékoztatom Önöket, hogy a kiállítás anyaga szerepelni fog a Börzsönyi Helikon május első napjaiban megjelenő számában. Köszönet érte, János!

2008. április 11.

Karaffa Gyula